

DTU Fødevareinstituttet
eltr@food.dtu.dk

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Landbrug & Fødevarers kommentarer til udkast til liste med 500 generiske fødevarer og drikkevarer mhp. klimaberegning af fødevarer

Landbrug & Fødevarer takker for muligheden for at kommentere på udkastet til listen fra DTU med generiske fødevarer og drikkevarer mhp. klimaberegning.

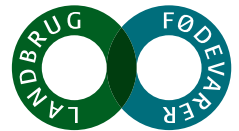
Fødevarestyrelsen har afgrænset opgaven til 500 generiske fødevarer, hvilket er klart utilstrækkeligt i forhold til at dække variationen på det danske fødevaremarked. Begrænsningen påvirker listens samlede kvalitet og anvendelighed, og kan få betydning for klimamærkets levedygtighed. Men selv med denne begrænsning bør det være muligt at få en mere dækkende liste i forhold til både udbuddet af varer og den variation, der er i klimaaftryk varerne imellem.

På en række punkter forekommer listen inkonsistent i forhold til valget af varer indenfor kategorierne. Vi går ud fra, der ligger veldefinerede principper til grund for udvælgelsen af varer, og disse principper bør være transparente og forelægges høringskredsen. Der er behov for en præcisering af, hvilke kriterier der er anvendt i udvælgelsen af varer og varekategorier, og hvordan kriterierne er vægtet.

Der bør være lige behandling af de forskellige fødevarekategorier, hvor de samme principper for udvælgelse og afgrænsning bør gælde, på tværs af kategorierne. De to vigtigste principper for afgrænsning og også for antallet af varer indenfor kategorierne bør være volumen på det danske marked og forskelle i klimaaftryk.

Differentieringen ift. geografisk oprindelse er helt central og bør gælde for alle varegrupper, hvor der er geografiske forskelle i klimaaftryk. Der bør ift. oprindelse skelnes mellem Danmark, EU og udenfor EU, i særdeleshed indenfor kødkategorierne, hvor der kan være store forskelle i klimaaftryk landene imellem.

Vi vil generelt opfordre til at se på produktionsforholdenes betydning, når varegrupperne skal afgrænses. Forskellige produktionsforhold, f.eks. økologi, indenfor en varegruppe kan muligvis give udslag i forskelle i klimaaftryk. Derfor kan det være hensigtsmæssigt at få denne differentiering ind i afgrænsningen af varegrupperne, i takt med at data bliver tilgængelig. Det skal konkret vurderes, hvilke produktionsforhold indenfor en varegruppe, der giver udslag i forskellige klimaaftryk.

På nuværende tidspunkt har vi peget på enkelte produktionsforhold, vi ønsker medtaget i varelisten, som f.eks. er en differentiering indenfor oksekød mellem kød- og malkekvæg samt en differentiering indenfor fjerkræ mellem hurtigere og langsommere voksende racer.

Det er afgørende for klimamærkets succes, at fødevarekategorierne behandles ens og at principperne for udvælgelsen af varerne er transparente og konsistente.

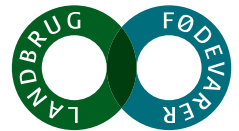
Taget vores ændringsforslag i betragtning, opfordrer vi til, at arbejdsgruppen får mulighed for at kommentere en ny tilrettet version af varelisten, inden den afleveres til Fødevarestyrelsen.

Vi har følgende generelle og specifikke kommentarer til listen:

Generelle kommentarer

1. Skelnen ift. geografisk oprindelse skal være en mulighed for alle fødevaregrupper, i særdeleshed indenfor kødkategorien, hvor der kan være store forskelle i klimaaftryk, afhængig af hvor varen produceres. Der bør skelnes mellem Danmark, EU og udenfor EU.
2. Vi mener ikke de generiske fødevarer fra Danmark, som foreslået af DTU, skal samles i en fælles nordisk pulje, dette begrundet i at der kan være store variationer i klimaaftrykket mellem de nordiske lande inden for de enkelte fødevarer.
3. Der er store ubegrundede variationer i antallet af varer inden for hver fødevarekategori. Vi mener, at det samlede antal varer inden for kategorien bør afspejle salget på det danske marked og forskelle i klimaaftryk. F.eks. er der relativt mange varer inden for kategorien "grøntsager mv.", på trods af at der er relativt små forskelle i klimaaftryk varerne imellem, mens der i kategorien "kød og kødprodukter" er et meget begrænset antal varer til trods for store forskelle i klimaaftryk indenfor kategorien, f.eks. mellem oksekød produceret i og udenfor Europa.
4. Vi mener ikke, der ifm. udarbejdelsen af listen skal tages stilling til, hvilke dele af en fødevare, der er spiselig, og hvordan dette tæller med i udregningen af klimaaftrykket. Det vil tilsidesætte principperne i PEF, der definerer systemgrænser og allokeringsprincipper for en fødevare, når klimaaftrykket opgøres. Og hvis kun den spiselige del af kød, fjerkræ og fisk skulle opgøres, skulle princippet gælde alle fødevarer, inkl. grøntsager.

Opgaven med at definere principperne for udregning af klimaaftryk mener vi ligger i arbejdet med metodeforskriften. Det samme gælder for forslaget til en beregningsmetode for hele dyr. Dette spørgsmål ligger efter vores vurdering i metodeforskriften og i arbejdet med LCA-analysen.

5. Vi gør opmærksom på, at den valgte terminologi for fødevarer og fødevaregrupper skal følge gældende lovgivning og handelsnormer. Det gælder f.eks. varer inden for kategorien af "plantebaserede mejeriprodukter", hvor det er stadfæstet, at betegnelsen 'mejeriprodukter' kun må anvendes om produkter, der er fremstillet af mælk fra en ko (eller ged/ får). Vi henviser i øvrigt til forslag til kategorisering og begrebsafklaring af diverse vegetabiliske produkter under specifikke kommentarer til kategorien "mælke alternativer".
6. Det er uklart, ud fra hvilke principper varekategorierne i oversigten over definitioner på generiske fødevarer er udvalgt. Hvis oversigten skal være en hjælp, bør den omfatte alle varer og varegrupper, også kød og kødprodukter. Vi antager, at den endelige løsning vil være digital med nemme søgefunktioner.

Specifikke kommentarer til listen

Kød- og kødprodukter, rødt

1. Den geografiske oprindelse bør fremgå for alle kødprodukter, differentieret på Danmark, EU og udenfor EU.
2. Vi foreslår disse varegrupper indenfor kalv og okse:

Kalvekød maks. 12 måneder:

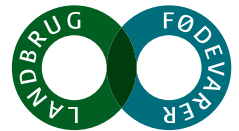
1. Kalvekød, inkl. indmad, fersk, dansk oprindelse
2. Kalvekød, inkl. indmad, forarbejdet, dansk oprindelse
3. Kalvekød, inkl. indmad, fersk, EU oprindelse
4. Kalvekød, inkl. indmad, forarbejdet, EU oprindelse
5. Kalvekød, inkl. indmad, fersk, Non-EU oprindelse
6. Kalvekød, inkl. indmad, forarbejdet, Non-EU oprindelse

Oksekød fra malkekvæg:

7. Oksekød fra malkekvæg, inkl. indmad, fersk, dansk oprindelse
8. Oksekød fra malkekvæg, inkl. indmad, forarbejdet, dansk oprindelse
9. Oksekød fra malkekvæg, inkl. indmad, fersk, EU oprindelse
10. Oksekød fra malkekvæg, inkl. indmad, forarbejdet, EU oprindelse
11. Oksekød fra malkekvæg, inkl. indmad, fersk, Non-EU oprindelse
12. Oksekød fra malkekvæg, inkl. indmad, forarbejdet, Non-EU oprindelse

Oksekød fra Kødkvæg:

13. Oksekød fra kødkvæg, inkl. indmad, fersk, dansk oprindelse
14. Oksekød fra kødkvæg, inkl. indmad, forarbejdet, dansk oprindelse
15. Oksekød fra kødkvæg, inkl. indmad, fersk, EU oprindelse
16. Oksekød fra kødkvæg, inkl. indmad, forarbejdet, EU oprindelse
17. Oksekød fra kødkvæg, inkl. indmad, fersk, Non-EU oprindelse
18. Oksekød fra kødkvæg, inkl. indmad, forarbejdet, Non-EU oprindelse

Oksekød fra kvier 16-42 måneder:

19. Oksekød fra kvier, inkl. indmad, fersk, dansk oprindelse
 20. Oksekød fra kvier, inkl. indmad, forarbejdet, dansk oprindelse
 21. Oksekød fra kvier, inkl. indmad, fersk, EU oprindelse
 22. Oksekød fra kvier, inkl. indmad, forarbejdet, EU oprindelse
 23. Oksekød fra kvier, inkl. indmad, fersk, Non-EU oprindelse
 24. Oksekød fra kvier, inkl. indmad, forarbejdet, Non-EU oprindelse
3. Grisekød 75% og oksekød 25%, hakket, rå og grisekød 80% og oksekød 20%, hakket, rå bør udgå.
4. Vi ønsker listen udvidet med:
- Gris, hakket, rå
 - Okse, hakket, rå
 - Kalv, hakket, rå

Fjerkræ

1. Vi ønsker kylling (alle produkter) differentieret ift. hurtigere voksende/ langsommere voksende racer.
2. Den geografiske oprindelse bør fremgå for alle produkter, differentieret på Danmark, EU og udenfor EU.
3. Hønsesalat bør flyttes til "convenience".
4. Vi ønsker listen udvidet med:
 - Kyllingekød, hakket, rå
 - Kyllingekød, hakket, frost
 - Kyllingekød, tilberedt, køl
 - Kyllingekød, tilberedt, frost

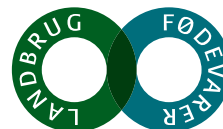
Mælk og mælkeprodukter

1. Vi ønsker listen udvidet med minimælk 0,4%.

Mælke alternativer

1. I forhold til kategorierne for mælkealternativer kan de ikke kaldes ost, yoghurt og smør. I stedet kan de benævnes:
Smør -> fast smørbart produkt
Yoghurt -> Syrnet produkt
Ost -> skiveskåret pålæg, eller strimler/revet pizzatopping

Se i øvrigt Arlas forslag til kategorisering af en lang række produkter: (<https://www.fodevarefokus.dk/>)

Udkast til kategorisering og begrebsafklaring

Varebetegnelse (Hovedproduktkategori)	Varekategori (Produktkategori)	Økologisk eller anden bemærkning	Underkategori (produktbeskrivelse)	Produkt- specifikation
Vegetabiliske og blandingsprodukter	Vegetabilisk drik	Vegansk	Drik med havre, usødet	
Vegetabiliske og blandingsprodukter	Vegetabilisk fedtstof	Vegansk	Fast smørbart	
Vegetabiliske og blandingsprodukter	Morgenmadsprodukt	Vegansk	Syrnet produkt, køl	
Vegetabiliske og blandingsprodukter	Madlavningsprodukt	Vegansk	Syrnet produkt, køl	
Vegetabiliske og blandingsprodukter	Madlavningsprodukt	Vegansk	Crement – piskbar, køl	
Vegetabiliske og blandingsprodukter	Pålæg	Vegansk	Skiveskåret	
Vegetabiliske og blandingsprodukter	Pizza-topping	Vegansk	Strimler/revet	

4

Desuden ønsker vi listen udvidet med:

1. Konfekt (salt, sødt og fedt)
2. Kartoffelmos (convenience)
3. Lupinbønner (bælgfrugter)
4. Hampefrø (nødder og frø)
5. Kartoffler, udenfor Europa, rå (kartofler)
6. Der skal skelnes mellem laks og ørred (fisk)